

تعیین درجه اهمیت و اولویت زیر ساخت های استراتژیک از منظر دفاع غیر عامل با تأکید بر فرودگاه های غیر نظامی

نمونه موردی: فرودگاه بین المللی امام خمینی (ره)

دکتر غلامرضا جلالی^۱، دکتر فتح الله شمسایی^۲، دکتر محسن ساسانی^۳، محمد حسن عطایی^۴

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه عالی دفاع ملی

۲- دانش آموخته دوره دکتری مدیریت راهبردی پدافند غیر عامل دانشگاه عالی دفاع ملی

۳- دانش آموخته دوره دکتری مدیریت راهبردی پدافند غیر عامل دانشگاه عالی دفاع ملی

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد پدافند غیر عامل دانشگاه صنعتی مالک اشتر

Mh.Ataee@yahoo.com

خلاصه

به کارگیری دفاع غیر عامل به منظور مقابله با تهدیدات، موضوعی بنیادی است که وسعت آن تمامی زیرساخت های حیاتی، حساس و مهم کشور را دربر گرفته و حفظ امنیت ملی به نحو چشم گیری وابسته به موضوع یاد شده می باشد. تجارب حاصله از جنگ های اخیر مؤید این نظر است که نقل توجه کشور مهاجم به انهدام مراکز حیاتی و حساس کشور مورد تهاجم است و لذا مراکز که در این زمره قرار بگیرند اهداف جذابی برای مهاجمین محسوب می شوند و در صورت آسیب به آنها خسارت کلان و قابل توجهی تحمیل خواهد شد که این امر موجب تزلزل در امنیت ملی و ایجاد بحران های سیاسی- اجتماعی خواهد شد.

به طور کلی زیرساخت های دارای اهمیت همچون شبکه حمل و نقل هوایی به دلیل اینکه تداوم بخش عملکرد بسیاری از فعالیت های ملی و فراملی هستند دارای پتانسیل قرار گرفتن در معرض تهدیدات دشمن هستند. این موضوع در خصوص فرودگاه بین المللی امام خمینی (ره) به دلیل عملکرد منحصر به فرد آن اولویت مضاعفی دارد. در این راستا این مقاله به تعیین درجه اهمیت و اولویت زیرساخت های ملی می پردازد و نمونه موردی انتخاب شده فرودگاه بین المللی امام خمینی (ره) می باشد. برای انجام این پژوهش با مطالعه و بررسی روش های مختلف ارزیابی درجه اهمیت و اولویت، در ابتدا به استخراج و معرفی شاخص های تعیین درجه اهمیت زیرساخت ها و وزن دهی بوسیله نرم افزار ExpertChoice1.1 پرداخته شد و سپس با استفاده از روش ماتریسی تعیین مراکز نقل، پرسشنامه ای تنظیم و توزیع و گردآوری گردید و در انتها با توجه به نتایج حاصل از نظرات جامعه خبرگان تحقیق، درجه اهمیت و اولویت نمونه موردی انتخاب شده تعیین و نتایج حاصل شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

کلمات کلیدی: دفاع غیر عامل، فرودگاه بین المللی امام خمینی (ره)، تهدیدات، زیرساخت های دارای اهمیت، مراکز نقل

۱. مقدمه

زیر ساخت های ملی به عنوان مهمترین اهداف بالقوه تهاجم همواره در معرض تهدیدات مهاجمان بوده است. زیر ساخت های ملی در هر کشور شامل طیف وسیعی از مراکز دارای اهمیت هستند که تداوم فعالیت های یک کشور در عرصه های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، درمانی و... منوط به عملکرد آنها می باشد. حمل و نقل هوایی که یکی از مؤلفه های زیر ساخت مواصلاتی در هر کشوری محسوب می شود که بستر حمل و نقل سریع کالا و مسافر و با ظرفیت بالا بین مناطق با فاصله زیاد را فراهم آورده و به توسعه همه جانبه کشورها کمک شایانی می نماید به طوری که از آن به عنوان یکی از نمادهای توسعه در جوامع مختلف یاد می شود. در این میان فرودگاه ها به عنوان رکن اساسی در حمل و نقل هوایی نقش محوری را در این چرخه ایفا می نماید به طوری که عملکرد بسیاری از بخش های موجود در یک کشور وابسته به عملکرد فرودگاه ها می باشد.